

Peter
Handke

**UNUTRAŠNJI
SVET
SPOLJAŠNJEG
SVETA
UNUTRAŠNJEG
SVETA**

Preveli s nemčokog
Zlatko i Jan Krasni

Laguna

Naslov originala

Peter Handke

DIE INNENWELT DER AUßENWELT DER INNENWELT

Copyright © Suhrkamp Verlag Frankfurt am Main 1969
All rights reserved by and controlled through Suhrkamp
Verlag Berlin.

Translation copyright © za srpsko izdanje 2025, LAGUNA

**UNUTRAŠNJI
SVET
SPOLJAŠNJEG
SVETA
UNUTRAŠNJEG
SVETA**

Napomena o prevodu:

Zlatko Krasni preveo je pesme pod rednim brojem: 1, 5, 8, 11, 13, 14, 15, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 28, 30, 31, 33, 34, 35. i 38.

Jan Krasni preveo je pesme pod rednim brojem: 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10, 12, 16, 17, 24, 26, 27, 29, 32, 36. i 37, kao i stihove Žana Pola na početku knjige.

„... i u toj napetoj minuti
otkliknu skazaljka za mesec moga
časovnika...”

„... zato što se uvek tvoj spoljašnji i tvoj
unutrašnji svet priljube jedan uz drugi
poput dve ljuštore i obuhvate te
kao svoje biće“

„Odgovora nema, svuda tišina u
konaku – čitava soba prepuna
mesečine“

Žan Pol

Sadržaj

1. Nova iskustva	13
2. Glagol.	20
3. Informacije o redu vožnje	22
4. Saveti za amok napad	25
5. Ono što nisam, što nemam, što ne želim, što ne bih hteo – i što bih hteo, što imam i što jesam . .	29
6. Učenje o bojama.	33
7. Ivica reči	37
8. Naopaki svet	38
9. Tekst ritma i bluza	42
10. Apstrakcija o lopti koja je pala u reku	45
11. Imovinski odnosi	48
12. <i>Čitati i pisati</i>	54
13. Promene tokom dana	55
14. Poređenje	59
15. Tri čitanja zakona	62
16. <i>Sastav 1. FK Nürnberg</i>	65

17. Reforma slova	66
18. Alijas	69
19. Zabune	71
20. Poređenja za nešto neuporedivo	75
21. Jednina i množina	78
22. Frankenštajnovog čudovišta čudovište Frankenštajn	81
23. Japanska hit parada od 25. maja 1968..	83
24. Reči okidači.	86
25. Istorijske laži	91
26. Neke alternative u nepravnom govoru.	95
27. Porodica reči	97
28. Ivica reči 2	103
29. Za pokojnikom tuguju	104
30. Užasavanje	107
31. Mere vremena, razdoblja, lokalno vreme	112
32. <i>Vorner braders</i>	116
33. Neiskorišćeni uzroci smrti	119
34. Uloge	122
35. Unutrašnji svet spoljašnjeg sveta unutrašnjeg sveta .	123
36. Prekinuti usred rečenice	129
37. Razlikovanja	130
38. Onaj koji tužan ostaje na brežuljku	135
 Jan Krasni: <i>Književni svetovi Petera Handkea,</i> <i>unutrašnji i spoljašnji</i>	145
<i>O autoru.</i>	173

4

Saveti za amok napad

Prvo da trčiš kroz polje kukuruza.

Onda da trčiš kroz redove sedišta u praznoj koncertnoj hali.

Onda, nakon završetka međunarodne utakmice, da kroz glavni ulaz pokušaš da prođeš natrag u stadion.

Jesi li sposoban da, kada stupiš na ulicu, budeš još samo *duhom svestan*?

Jesi li sposoban da se, kada si stupio na ulicu, još samo *pokreneš*?

Jesi li sposoban da, kada je odluka doneta, ne doneseš *nijednu* drugu odluku?

Jesi li sposoban da ne razlikuješ više detalje, već pokrete, ne više vodoravno, već *uspravno*, ne više ljudsko, već *meko*?

Jesi li sposoban za *sve*?

Gde se okupljaju ljudi? – Ljudi se okupljaju gde se ljudi već inače okupljaju.

Gde se okupljaju ljudi? – Pred okačenim novinama.
Gde se okupljaju ljudi? – Pred semaforima.
Gde se još okupljaju ljudi? – Pred šalterima za izdavanje novca.
Gde još? – Pred izlozima koji se postavljaju.
Gde još? –
Ispred dva psa što se tuku.
Ispred prodavaca sredstva za čišćenje mrlja.
Ispred hotelskih portira koji izlaze na ulicu.
Gde još? –
Ispod nadstrešnica kada iznenada počne da pada kiša.

Počinje da pada kiša. – Još uvek ne pada dovoljno jako.
Kuda ćeš? – Prvo ću preturiti kolica s voćem i sačekati dok dovoljno dece ne dotrči da pokupi voće.
A onda? – Onda ću na ivičnjaku saopštiti radosnu poruku i sačekati dok ne zastane dovoljno ljudi.
A onda? – Onda ću sačekati dok dovoljno ljudi ne napravi špalir za nekog.
A onda? – Onda ću se napraviti mrtav i skočiti kada čujem da dovoljno ljudi poziva doktora.
A onda? – Onda ću toliko podići opkladu koliko ljudi može da stane u jedan auto dok se pet tuceta ljudi ne smesti u auto.
A onda? – Onda ću čekati u prizemlju što je moguće veće zgrade i čekati dok ne siđe lift.
A onda? – Onda ću pozivati na vođene ture i čekati dok se ne skupi izvestan dovoljan broj učesnika.
A onda? – Onda ću objaviti konkurse za nagrade pri čemu

će svaki učesnik osvojiti jednu nagradu i sačekaću dok prvi učesnik ne bude lično pokupio nagradu.

A onda? – Do telefonskih govornica.

A onda? – Do ture obilaska grada.

A onda? – Blokade železničke stanice.

A onda? – Pokretne stepenice u robnim kućama.

A onda? – Voz strave.

A onda? – Vozovi povratnika.

A onda? – Vidikovci.

A onda? – Lečilišta.

A onda? – Široke saobraćajnice.

A onda? – Planinski prevoji pri blistavim zracima sunca.

A onda? – Omiljena izletišta.

A onda? – Klupe u parku na kancelarijskim pauzama.

A onda? – Prozori u predgrađima na kraju radnog vremena.

A pre svega? – Pre svega ću se pozabaviti samo jednim i čekati dok se ne skupi dovoljno ljudi oko tog jednog.

„Prvu sekundu užasa, dakle, koristiš za to da pripremiš drugu sekundu užasa, a drugu sekundu užasa da pripremiš sledeću, da bi, pošto tebe nijedna od tih sekundi užasa ne dotiče, uvek, nakon što su se tek oporavili od jedne sekunde užasa, bio za sekundu užasa ispred njih, onu za koju si se ti pobrinuo dok su se oni još oporavljali od prve sekunde užasa tako da konačno sekunde užasa više nemaju kraja.“

A kako?

Po kratkom postupku. Bez kolebanja. Potamani. Eliminiši.

Overi. Završi s tim.

„Nikog ni da broji da ne pustiš, ni do tri.“

A na samom kraju?

Na samom kraju ću poštediti nekog ko kasnije može da nastavi tradiciju.

5

Ono što nisam, što nemam, što ne
želim, što ne bih hteo – i što bih
hteo, što imam i što jesam

(Biografija u rečenici)

Ono što NISAM:

NISAM onaj koji kvari igru
nisam onaj koji prezire hranu
nisam dete tuge.

Ono što nisam KAO PRVO, KAO DRUGO I KAO TREĆE:

Kao prvo nisam sanjalica, kao drugo nisam doseljenik
i kao treće nisam stanovnik kule od slonovače.

Ono što JA nisam:

JA nisam glasačka stoka.

Ono što NAŽALOST nisam:

Nisam nažalost heroj
nisam nažalost milioner.

Ono što HVALA BOGU nisam:

Nisam hvala Bogu nikakav automat

nisam hvala Bogu neko sa kim se može raditi
šta se hoće.

Ono što NAPOKON nisam:

nisam napokon nikakav pajac

nisam napokon nikakav čuvar u ludnici

nisam napokon nikakvo mesto za odlaganje đubreta

nisam napokon nikakvo dobrotvorno društvo

nisam napokon nikakav dušebrižnik

nisam napokon nikakva kreditna ustanova

nisam napokon vaš otirač za cipele

nisam napokon nikakav biro za informacije.

Ono što DODUŠE nisam ALI TAKOĐE NISAM:

nisam doduše kukavica, ali takođe nisam umoran od ži-
vota

nisam doduše neko ko prezire napredak, ali takođe

nisam ni obožavalac svega novog

nisam doduše militarista, ali takođe nisam zagovornik

trulog mira

nisam doduše pristalica nasilja, ali takođe nisam ni neko

ko voli da dobija batine

Nisam doduše neko ko sve vidi crno, ali takođe nisam

plavooki utopista.

Ono što nisam NITI NITI

niti sam nacionalista niti neko ko bi da svi budu jednaki

niti sam obožavalac diktature niti branilac lažno

shvaćene demokratije

Ono što NEMAM:
nemam želju da guram nos u stvari drugih ljudi.

Ono što ne ŽELIM:
ne želim nikakvu veliku pažnju

Ono što ne želim, ALI:
ne želim nikako da kažem da je ovde sve u redu,
ali –

Ono što NEĆU, ALI TAKOĐE neću:
neću da nabrajam sve svoje prednosti, ali takođe neću
da na pogrešan način budem skroman.

Ono što ne bih HTEO:
ne bih hteo da bacim prvi kamen.

Ono što bih HTEO:
hteo bih da se podnosimo.

Ono što ŽELIM:
želim vam uvek sve najbolje.

Ono što sam ŽELEO:
uvek sam želeo sve najbolje.

Ono što sam IMAO:
ranije sam imao slične stavove.

Ono što IMAM:
imam vlastite probleme.

Ono što JESAM:
ja sam za ZA.

Ono što sam OSIM TOGA:
osim toga sam još uvek tu.

Ono što sam TAKOĐE PONEKAD, ALI S DRUGE
STRANE:
ponekad sam takođe mišljenja,
da tako ne može dalje, ali s druge strane –

Ono što SAM:
to sam!